

FRANCINE RIVERS

NÅDENS
SØNNER

LOHSE

INDHOLD

Bog 1 Aron 13

Bog 2 Kaleb 187

Bog 3 Jonatan 347

Bog 4 Amos 513

Bog 5 Silas 669

INTRODUKTION

Kære læser

Du skal nu i gang med at læse fem små romaner om bibelske troshelte, der virkede i skyggen af andre. Det var østerlændinge, som levede i en fjern fortid, men deres livshistorie har relevans for vores eget liv og de vanskelige problemer, vi står over for i verden i dag. De stod på yderposter. De havde mod. De vovede noget. De gjorde det uventede. De levede farligt, og undertiden begik de fejl – store fejl. Fuldkomne var de ikke, men alligevel brugte Gud dem i sin uendelige nåde til fremme af sin fuldkomne plan for at åbenbare sig for verden.

Vi lever i en svær, desperat tid, hvor millioner søger efter svar. Disse mænd viser vejen. Det, vi kan lære af dem, er noget, der er lige så gyldigt i dag, som dengang de levede for årtusinder siden.

Det er historiske skikkelser, mennesker, som virkelig har levet. Min skildring i romanform af deres levnedsløb er bygget på bibelske beretninger.

Aron kan du læse om i 1-5 Mos og sammenligne med Kristus, vores ypperstepræst, ud fra redegørelsen i Hebr.

Kaleb kan du læse om i 4 Mos, Jos og begyndelsen af Dom.

Jonatan kan du læse om i 1 og 2 Sam.

Amos kan du læse mere om i Am.

Silas kan du læse mere om i ApG 15,22-19,10; 2 Kor 1,19; 1 Thess 1,1; 2 Thess 1,1 og 1 Pet 5,12.

Beretningerne i denne bog er historisk fiktion. Fortællingernes hovedlinjer er hentet fra Bibelen, og jeg er gået ud fra de kendsgæringer, som

meddeles dér. På den grundvold har jeg skabt handlingsforløb, samtaler, indre bevæggrunde og – i nogle tilfælde – fiktive personer, alt sammen efter hvad jeg har følt er i samklang med det bibelske budskab, og har alene tilføjet, hvad jeg har fundet nødvendigt til at fremme forståelsen af dette budskab.

Det sidste ord om mennesker i Bibelen må siges af Bibelen selv. Jeg beder for, at du, mens du læser Bibelen, vil blive opmærksom på den sammenhæng og samklang og indre bekræftelse, der er i Guds plan for alle tider – en plan, der også indbefatter dig.

Francine Rivers

BOG 1

Aron

KAPITEL 1

Aron følte, at der stod nogen tæt ved ham, mens han brød en form løs og lagde den tørrede teglsten til side. Han så op, mens det løb ham koldt ned ad ryggen af frygt. Der var ikke nogen. Den hebraiske arbejdsformand, der stod nærmest ved ham, var i færd med at inspicere, at en vogn blev læsset med teglsten til bygningen af Faraos lagerbygninger. Han tørrede sveden af overlæben og bøjede sig igen over sit arbejde.

I hele området var solbrændte, udasede børn i færd med at bære halm til kvinderne, der fordelte det som et tæppe over mudderet og derpå trampede det fast. Svedende mænd fyldte spande og bøjede sig under deres vægt, mens de hældte mudderet i teglstensforme. Fra daggry til det blev mørkt, fortsatte arbejdet uophørligt, indtil der kun var et par tusmørketimer tilbage, hvor de kunne passe deres små haver og få dyr, så de kunne opretholde livet.

Hvor er du, Gud? Hvorfor hjælper du os ikke?

»Du dér, se så og kom i gang!«

Aron dukkede hovedet og skjulte sit had, mens han gik videre til den næste form. Hans knæ gjorde ondt af at sidde på hug, hans ryg af at løfte stenene og hans nakke af at bøje sig. Han anbragte teglstenene i stabler, så andre kunne læsse dem. Muddergruberne og den flade slette var som en bikube af arbejdere, og luften så tung af menneskelige uddunstninger, at han dårligt kunne få vejret. Somme tider var døden ligefrem at foretrække for denne elendige og utålelige tilværelse. Hvad håb havde han eller andre i hans folk? Gud havde svigtet dem. Aron tørrede sveden væk fra øjnene og fjernede endnu en form fra en tørret teglsten.

En eller anden sagde noget til ham. Det lød som en sagte hvisken, men det fik hans blod til at rulle hurtigere og hans nakkehår til at rejse

sig. Han holdt inde og lænede sig fremad for at lytte. Han så sig omkring. Der var ingen, der lagde mærke til ham.

Måske var han ved at bukke under for heden. Ja, sådan måtte det være. Hvert år blev det hele mere drøjt og uudholdeligt. Han var treogfirs år, og hans liv havde ikke været andet end elendighed.

Skælvende rakte Aron en hånd i vejret. En dreng kom hurtigt hen til ham med et vandskind. Aron drak grådigt, men den lunkne væske formåede ikke at standse den indre skælven, følelsen af, at nogen iagttog ham så intenst, at han kunne mærke blikket helt ind i marven af sine knogler. Det var en underlig fornemmelse, frygtindgydende i sin intensitet. Han lagde sig på knæ og længtes efter at skjule sig for sollyset og hvile sig. Han hørte atter arbejdsformanden råbe og vidste, at hvis han ikke tog fat på arbejdet igen, ville han få piskan at føle. Selv gamle mænd som ham skulle præstere en svær kvote af teglsten hver dag. Hvis de ikke gjorde, kom de til at lide for det. Hans far Amram var død med ansigtet ned i mudderet og med en egyptisk fod i nakken.

Hvor var du da, Herre? Hvor var du?

Han hadede de hebraiske arbejdsformænd i lige så høj grad som de egyptiske fogeder. Men han takkede alligevel – had gav en mand styrke. Jo før han blev færdig med sin kvote, jo før kunne han komme til at passe sine får og geder, og jo før kunne hans sønner begynde at arbejde med det stykke jord i Goshen, der forsynede dem med mad. *Egypterne prøver at slå os ihjel, men vi bliver ved og bliver ved. Vi bliver flere og flere, men hvad nytter det os? Vi lider og lider bare endnu mere.*

Aron løsnede en ny form. Svedperler dryppede fra hans øjenbryn ned på det hårde ler og plettede stenen. Hebraisk sved og blod dryppede på alt, hvad der blev bygget i Egypten. Ramses' statuer, Ramses' paladser, Ramses' lagerbygninger, Ramses' by – alt blev plettet. Egyptens leder holdt af at opkalde alt efter sig selv. Stolthed herskede fra Egyptens trone. Den gamle Faraos havde forsøgt at drukne hebraiske drengebørn i Nilen, og nu forsøgte Ramses at male dem til støv. Aron løftede stenen og stablede den op sammen med en halv snes andre.

Hvornår vil du udfri os, Herre? Hvornår vil du fjerne slaveriets åg fra vores skuldre? Var det ikke vores forfader Josef, der frelste dette stinkende land fra sultedøden? Og se så, hvordan vi bliver behandlet nu! Faraos bruger os

som lastdyr til at bygge sine byer og paladser. Hvorfor har du forladt os, Gud? Hvor længe skal det vare, Herre, før du udfrier os fra dem, der ønsker at slå os ihjel med slid og slæb?

ARON.

Stemmen lød både inden i Aron og uden for ham – denne gang tydelig, så den bragte hans forvirrede tanker til tavshed. Han følte nærværet så intenst, at alt andet forsvandt, og hans mund blev holdt til af usynlige hænder. Stemmen var umiskendelig. Både hans blod og hans knogler kunne høre den.

GÅ MOSES I MØDE UDE I ØRKENEN!

Nærværet forsvandt, og alt var igen, som det havde været før. Han var atter omgivet af lyde – den svuppende lyd af mudderet, når fødderne stampe i det, stønnen fra de mænd, der løftede spandene, råbet efter mere halm fra kvinderne, lyden af skridt i sandet, når nogen nærmede sig, en ed, en høj befaling, lyden af en svirpende pisk. Aron ømmede sig af smerte, da hans ryg blev ramt. Han bøjede sig frem og dækkede hovedet mere af frygt for den, der havde talt til ham, end for opsynsmanden. Pисken flængede hans kød, men Herrens ord åbnede hans hjerte.

»Rejs dig op, gamle!«

Hvis han var heldig, ville han dø.

Han følte større smerte. Han hørte stemmer og svævede ind i mørket. Og han huskede ...

Hvor mange år var det mon, siden Aron havde tænkt på sin bror? Han havde troet, at han var død, og at hans tørre ben lå glemt et eller andet sted i ørkenen. Det første, Aron huskede, var sin mors vrede, forpinte gråd, da hun smurte en kurv, hun havde flettet, ind i tjære og beg. »Faraos har sagt, at vi skal give vores sønner til Nilen, Amram, så det vil jeg gøre. Må Herren bevare ham! Må Herren være barmhjertig!«

Og Gud havde vist barmhjertighed og havde ladet kurven drive i hænderne på Faraos datter. Den otteårige Mirjam var fulgt efter for at se, hvad der blev af hendes lillebror, og havde endda vist mod nok til

at sige til egypteren, at hun ville få brug for en amme. Da Mirjam blev sendt af sted efter en, løb hun hjem til sin egen mor.

Aron havde kun været tre år, men han huskede stadig den dag. Hans mor vristede hans fingre løs. »Slip mig. Jeg er nødt til at gå!« Hun havde grebet ham om håndleddet og styret ham bort fra sig. »Tag ham, Mirjam!«

Aron skreg, da hans mor gik ud ad døren og forlod ham. »Stille, Aron!« Mirjam holdt godt fast i ham. »Det nytter ikke noget at græde. Du ved, at Moses har mere brug for mor end du har. Du er jo en stor dreng nu. Du kan hjælpe mig med at passe haven og fårene ...«

Selv om hans mor hver aften vendte tilbage med Moses, var det helt tydeligt, at han optog hele hendes opmærksomhed. Hver morgen adlød hun prinsessens befaling om at komme til slottet med den lille og blive dér i tilfælde af, at han fik brug for noget.

Den ene dag gik efter den anden, og Arons søster var den eneste, der kunne tage sig af ham og trøste ham. »Jeg savner hende også.« Hun viskede tårerne fra sine kinder. »Men Moses har mere brug for hende end vi. Han er ikke engang blevet vænnet fra endnu.«

»Jeg vil have min mor!«

»At ville have noget og at få det er to forskellige ting. Hold nu op med at tude over det.«

»Hvor går mor hen hver dag?«

»Hen langs floden.«

»Hen langs floden?«

Hun pegede. »Hen til slottet, hvor Faraos datter bor.«

En dag listede Aron væk, da Mirjam gik ud for at se til deres får. Selv om han havde fået forbud imod det, gik han ned til Nilen og fulgte den væk fra landsbyen. Der levede farlige væsner i vandet. Onde væsner. Sivene var lange og skarpe. Han hørte raslende lyde og dybe brøl, høje klageskrig og flaprende vinger. Der levede krokodiller i floden, havde hans mor fortalt ham.

Han hørte en kvinde le. Han banede sig vej mellem sivene og kravlede nærmere, indtil han mellem de grønne stilke kunne se en sten- grund med en trappe ned til vandet, hvor en egypter sad med en baby på skødet. Hun lod ham hoppe på sine knæ og talte dæmpet til ham.

Hun kyssede ham på halsen og holdt ham op imod solen som et offer. Da den lille begyndte at græde, kaldte hun: »Jokebed!«, og Aron så sin mor rejse sig fra et sted i skyggen og komme ned ad trinene. Smilende tog hun barnet, som var Arons bror. De to kvinder talte kort sammen, og egypteren gik ind på slottet.

Aron rejste sig op, så hans mor kunne se ham, hvis hun så i retning af ham. Det gjorde hun ikke. Hun havde kun øje for babyen, som hun holdt i sine arme. Mens hans mor ammede Moses, sang hun for ham. Aron stod alene og så, hvordan hun ømt strøg ham over håret. Han havde lyst til at kalde på hende, men hans læber var som forseglede. Da hans mor var færdig med at amme hans bror, rejste hun sig og vendte ryggen til floden. Hun holdt Moses mod sin skulder og gik så op ad trappen og ind på slottet.

Aron satte sig ned i mudderet, i skjul mellem sivene. Myggene summede omkring ham, og frøerne kvækkede. Andre mere ildevarslende lyde kom fra det dybe vand. Hvis en slange eller en krokodille fik fat i ham, ville hans mor være ligeglad. Hun havde jo Moses. Han var den eneste, hun elskede nu. Hun havde glemt alt om sin ældste søn.

Ensomheden fik det til at gøre ondt i Aron, og hans lille hjerte brændte af had mod broren, der havde taget hans mor fra ham. Han ville ønske, kurven var sunket. Han ville ønske, at en krokodille havde ædt ham, ligesom de havde ædt alle de andre drengebørn. Han hørte noget bevæge sig frem mod ham mellem sivene og prøvede at gemme sig.

»Aron?« Mirjam trådte frem. »Jeg har ledt efter dig overalt. Hvordan har du fundet vej herhen?« Da hun løftede hans ansigt, fyldtes hendes øjne med tårer. »Åh, Aron ...« Hun så længselsfuldt op mod slottet. »Har du set mor?«

Han hang med hovedet og hulkede. Hans søster lagde armene om ham og trak ham ind til sig. »Jeg savner hende også, Aron,« hviskede hun med brudt stemme. Han lagde hovedet ind til hende. »Men vi er nødt til at gå. Vi vil ikke volde hende besvær.«

Han var seks år, da hans mor kom hjem alene en aften og var ked af det. Hun kunne kun græde og tale om Moses og Faraos datter. »Hun elsker jeres bror. Hun vil blive ham en god mor. Det må jeg trøste mig med og glemme, at hun er hedning. Hun vil opdrage og uddanne ham.

Han vil vokse op og blive en stor mand en dag.« Hun krøllede sit sjal sammen og pressede det mod munden for at kvæle sin hulken, mens hun rokkede frem og tilbage. »Han kommer tilbage til os en dag.« Det gjorde hende godt at sige det.

Aron håbede, at Moses aldrig ville komme tilbage. Han håbede, at han aldrig mere skulle se sin bror. *Jeg hader ham*, havde han lyst til at skriges. *Jeg hader ham, fordi han tog dig fra mig!*

»Min søn vil blive vores befrier.« Alt, hvad hun kunne tale om, var hendes dyrebare Moses, Israels befrier.

Bitterheden voksede i Aron, indtil han ikke længere kunne holde ud at høre sin brors navn. »Hvorfor er du overhovedet kommet tilbage?« hulkede han en eftermiddag. »Hvorfor blev du ikke bare hos ham, hvis du elsker ham så højt?«

Mirjam gav ham et dask. »Hold din mund, ellers vil mor jo tro, at jeg har ladet dig gå for lud og koldt vand, mens hun var borte.«

»Hun bryder sig ikke mere om dig end om mig!« råbte han mod sin søster. Han vendte sig mod sin mor igen. »Jeg vil vædde på, at du ikke engang græd, da far døde med ansigtet ned i mudderet. Gjorde du vel?« Men da han så udtrykket i sin mors ansigt, stak han af. Han løb hele vejen over til muddergruberne, hvor det var hans job at strø halm, så arbejderne kunne trampe det ned i mudderet, så de kunne lave teglsten.

Hun havde i det mindste ikke talt så meget om Moses efter det. Hun havde næsten ikke sagt noget.

Nu vågnede Aron af sine smertefulde minder. Gennem øjenlågene kunne han i heden se en skygge, der faldt hen over ham. En eller anden vædede hans læber med nogle dråber af det dyrebare vand, mens fortiden stadig gav ekko omkring ham. Han var fortsat forvirret, mens fortid og nutid smeltede sammen.

»Selv om floden ikke tager ham, Jokebed, vil enhver, der ser ham, kunne se, at han er omskåret og derfor må dø.«

»Jeg vil ikke lade min egen søn drukne. Jeg vil ikke løfte min hånd imod ham, og det må I heller ikke.« Hans mor havde grædt, da hun lagde hans sovende bror i kurven.

Gud havde sandelig hånet de egyptiske guder den dag, for selve Nilen, der var Egyptens hjerteblood, havde ført hans bror lige i hænderne

på Faraos datter og ind i hendes hjerte. Faraο, den selv samme mand, der havde befalet, at alle hebræernes drengebørn skulle druknes. Og de andre egyptiske guder, der lurede langs Nilens bredder i form af krokodiller og flodheste, havde heller ikke efterkommet Faraos ordre. Men ingen lo. Alt for mange var døde allerede og fortsatte med at dø hver dag. Aron tænkte somme tider, at den eneste grund til, at ediktet til sidst var blevet ophævet, var, at Faraο ville sikre sig tilstrækkeligt med slaver til at lave sine teglsten, mejsle sine sten og bygge sine byer.

Hvorfor havde hans bror været den eneste, der havde overlevet? Skulle Moses blive Israels befrier?

Det var Mirjam, der havde styret Arons tilværelse, selv efter at deres mor var vendt hjem. Hans søster havde beskyttet ham lige så effektivt, som en løvinde beskytter sin unge. Trods de ekstraordinære begivenheder omkring Moses ændredes Arons liv ikke. Han lærte at passe får. Han bar halm til muddergruberne, og allerede som seksårig skovlede han mudder i spandene.

Og mens Aron levede sin slavetilværelse, voksede Moses op i et slot. Mens Aron blev oplært af hårdt arbejde og fogedernes mishandling, lærte Moses at læse og skrive og tale og leve som en egypter. Aron var klædt i laser, mens Moses gik klædt i fint linnedtøj. Aron spiste fladbrød, og hvad hans mor og søster kunne dyrke på deres lille, udtørrede jordstykke. Moses fyldte sig med mad, der blev serveret af slaver. Aron arbejdede under solens hede, i mudder til knæene. Moses sad i kølige stenkorridorer og blev behandlet som en egyptisk prins trods sit hebraiske blod. Moses førte en behagelig tilværelse uden slid og slæb, i frihed i stedet for slaveri, i overflod i stedet for trange kår. Aron vidste, at han ville dø som slave, når han var født som slave.

Medmindre Gud udfriede dem.

Er det Moses, der skal befri os, Herre?

Misundelse og had havde pint Aron næsten hele hans liv. Men var det Moses' fejl, at han var blevet fjernet fra sin familie og var vokset op hos fremmede, der var afgudsdyrkere?

Aron så ikke Moses før mange år efter, da han en dag stod i døren til deres hus. Deres mor havde rejst sig med et råb og var faret hen for at omfavne ham. Aron havde ikke vidst, hvad han skulle tænke eller

føle, eller hvad han kunne forvente af en bror, der så ud som en egypter og overhovedet ikke kunne tale hebraisk. Aron havde hadet ham og var derefter blevet forvirret over, at Moses ønskede at stille sig på slavernes side. Moses kunne komme og gå, som han havde lyst, hvorfor havde han så valgt at komme og leve i Goshen? Han kunne have kørt i en stridsvogn og gået på løvejagt sammen med andre unge mænd fra Faraos husstand. Hvad håbede han at vinde ved at arbejde sammen med slaver?

»Du hader mig, ikke, Aron?«

Aron forstod egyptisk, men Moses forstod ikke hebraisk. Spørgsmålet havde fået ham til at spekulere. »Nej, jeg hader dig ikke.« Han havde kun følt mistillid. »Hvad gør du her?«

»Jeg hører til her.«

Aron var blevet rasende over Moses' svar. »Har vi alle sat vores liv på spil, for at du skulle ende i en muddergrube?«

»Hvis jeg skal befri mit folk, er jeg så ikke nødt til at lære dem at kende?«

»Åh, hvor storsindet!«

»I har brug for en leder.«

Deres mor forsvarede Moses som en løvinde. »Har jeg ikke sagt, at min søn ville vælge sit eget folk frem for vores fjender?«

Ville Moses ikke gøre større nytte på slottet ved at tale på vegne af hebræerne? Troede han, han ville vinde Faraos respekt ved at arbejde sammen med slaverne? Aron forstod ikke Moses, og efter de mange år, hvor de havde levet i så forskellige kår, var han ikke sikker på, at han overhovedet brød sig om ham.

Men hvorfor skulle han også det? Hvad var det i virkeligheden, Moses var ude på? Var han Faraos spion, der var sendt til dem for at finde ud af, om disse ynkelige israelitter havde planer om at stille sig på Egyptens fjenders side? Tanken kunne måske være faldet dem ind, men de vidste, at de ikke ville få det bedre i filistrenes hænder.

Hvor er Gud, når vi har brug for ham? Langt borte, blind og døv for vores råb om udfrielse!

Moses havde ganske vist levet på det store slot som Faraos datters adoptiv søn, men han havde arvet levitternes blod og temperament. Da

han så en egypter piske en levitisk slave, indførte han sin egen lov. Aron og flere andre så i rædsel til, da Moses slog egypteren ned. De andre flygtede, mens Moses begravede liget i sandet.

»Nogen er nødt til at forsvare jer!« sagde Moses, da Aron hjalp ham med at skjule beviset på hans forbrydelse. »Tænk, hvordan det vil være, når tusinder af slaver gør oprør mod deres herrer. Det er det, egypterne frygter, Aron. Det er derfor, de overbebyrder jer med arbejde for på den måde at slå jer ihjel.«

»Er det sådan en leder, du gerne vil være? Slå dem ihjel, som de slår os ihjel?« Var det vejen til udfrielse? Skulle deres befrier være en kriger, der førte dem i kamp? Ville han give dem sværd i hånd? Det raseri, der i årenes løb var blevet opbygget, fyldte Aron. Hvor ville det være let at give efter!

Rygtet bredte sig som en steppebrand og nåede til sidst selve Faraos ører. Da to hebræere den følgende dag kom op at slås indbyrdes, forsøgte Moses at mægle, men kom pludselig selv under angreb. »Hvem har sat dig til at være herre og dommer over os? Vil du måske slå mig ihjel, ligesom du slog egypteren ihjel?« Folket ønskede ikke, at Moses skulle være deres befrier. I deres øjne var han et mysterium, man ikke kunne stole på.

Faraos datter kunne ikke redde Moses denne gang. Hvor længe kunne en mand overleve, når han var hadet og jagtet af Faraog og misundt og afskyet af sine brødre?

Moses forsvandt ud i ørkenen, og man hørte ikke mere fra ham.

Han havde ikke engang tid til at sige farvel til sin mor, som havde troet, han var blevet født for at udfri Israel fra slaveriet. Og Moses tog deres mors håb og drømme med sig ud i ørkenen. Hun døde, inden der var gået et år. Man kendte ikke Moses' egyptiske mors skæbne, men Faraog levede videre og fortsatte med at bygge sine byer med forrådsrum, monumenter – og som det mest storslåede: sit gravmæle. Det var næppe færdigbygget, da sarkofagen med Faraos balsamerede lig blev ført til Kongernes Dal med et følge af flere tusinder, der bar afguder af guld, Faraos ejendele og de fornødenheder i livet efter døden, som man forestillede sig ville blive endnu mere storslået end det, han havde levet på jorden.

Nu bar Ramses slangekronen og regerede med et sværd over deres hoveder. Grusom og hovmodig foretrak han at knuse deres rygge med sin hæl. Da Amram ikke mere kunne rejse sig fra gruben, blev han presset ned i mudderet.

Aron var treogfirs og radmager. Han vidste, at han snart ville dø – og hans sønner efter ham og deres sønner i generation efter generation.

Medmindre Gud udfriede dem.

Herre, Herre, hvorfor har du svigtet dit folk?

Aron bad i fortvivlelse og desperation. Det var den eneste frihed, han havde tilbage, at råbe til Gud om hjælp. Havde Gud ikke oprettet en pagt med Abraham og Isak og Jakob? *Herre, Herre, hør min bøn! Kom os til hjælp!* Hvis Gud var til, hvor var han så? Så han ikke de blodige striber på deres rygge, det forslidte og medtagne udtryk i deres øjne? Hørte han ikke Abrahams børns skrig? Arons far og mor havde klynget sig til deres tro på den usynlige Gud. *Hvor kan vi ellers finde håb, Herre? Hvor længe, hvor længe, Gud, vil det vare, før du udfrier os? Hjælp os. Hvorfor hjælper du os ikke, Herre?*

Arons far og mor var for længe siden begravet i sandet. Aron havde adlydt sin fars sidste ønske og giftet sig med Elisheba, en pige fra Juda stamme. Hun nåede at skænke ham fire dejlige sønner, før hun døde. Der var dage, hvor Aron misundte de døde. De kunne i det mindste endelig hvile sig. Deres uophørlige bønner var standset, og Guds tavshed gjorde dem ikke længere kede af det.

En eller anden løftede hans hoved og gav ham vand at drikke.

»Far?»

Aron åbnede øjnene og så sin søn Eleazar stå bøjet over sig. »Gud har talt til mig.« Hans stemme var kun en stille hvisken.

Eleazar lænede sig frem. »Jeg hørte ikke, hvad du sagde, far. Hvad sagde du?»

Aron græd, ude af stand til at sige mere.

Gud havde endelig talt, og Aron vidste, at hans liv aldrig mere ville blive det samme.

* * *